

Verslag Werkbezoek Fase 2 Gemeente Rucphen

Project:	Klimaatstresstest Waterkring de Baronie
Betreft:	Verslag - Werkbezoek Fase 2 - Gemeente Rucphen
Datum en tijd:	Woensdag 20 november 2019, 13:00-15:00 uur
Locatie:	Gemeente Rucphen

Aanwezig:

Peter Schipperen (Gemeente Rucphen, Gebiedsregisseur Sprundel en Schijf)
René van Bedaf (Gemeente Rucphen, Adviseur water)
Nicole Alewijn (Gemeente Rucphen, Duurzaamheid en klimaatadaptatie)
Pieter van de Veeken (Gemeente Rucphen, Gebiedsregisseur Rucphen)
Kees van den Brand (Gemeente Rucphen, Gebiedsregisseur Sint-Willebrord)
Jos Laurijsse (Gemeente Rucphen, Opzichter wegen en water)
Jaap Eckhardt (Gemeente Rucphen, Buitendienst)
Dorine van der Linden (Gemeente Breda, Trekker Baronie)
Olga Pleumeekers (Nelen & Schuurmans)
Rick Fleur (Planterra)

1. Introductie en kennismaking

Het tweede werkbezoek van de gemeente Rucphen heeft als doel het brengen van informatie omtrent klimaatadaptatie. Het aanvullende doel is het ophalen van input voor de wijkaanpak. Samen met wijk managers en -beheerders wordt er per wijk gesproken over de (klimaat)opgaven en kansen en een eerste inventarisatie gemaakt van de verschillende stakeholders per wijk.

Aan alle aanwezigen is het doel van de klimaatstresstest van Waterkring de Baronie uitgelegd. Voordat de stresstest behandeld werd, is eerst een introductie gegeven over klimaatadaptatie. Bij klimaatadaptatie moeten we ons als samenleving aan gaan passen aan het veranderende klimaat. Uiteindelijk draait het bij klimaatadaptatie om:

- standaard werk net anders doen (meer samenwerken);
- adaptatie zien als kans voor een frisse blik (denken in oplossingen);
- de hele keten bekijken (denk na over de gevolgen van de ingrepen die je doet);
- het creëren van bewustwording en mensen motiveren.

Door het in kaart brengen van de risico's en kwetsbaarheden (vanwege het veranderende klimaat) voor de regio is een eerste stap gezet in de klimaatstresstest. Op basis van de klimaatopgaven is een wijkprioritering gemaakt waarin bepaald is welke wijken het meest kwetsbaar zijn voor de thema's wateroverlast, hitte, droogte en een overstroming. Deze prioritering, inclusief de klimaatopgaven, is ontsloten in het online klimaatportaal www.klimaatportaalbaronie.nl. Aan de hand van deze informatie is er enkel inzicht, maar nog geen waardeoordeel gevormd. En is dit input om straks verder mee aan de slag te gaan.

2. Resultaten online vragenlijst

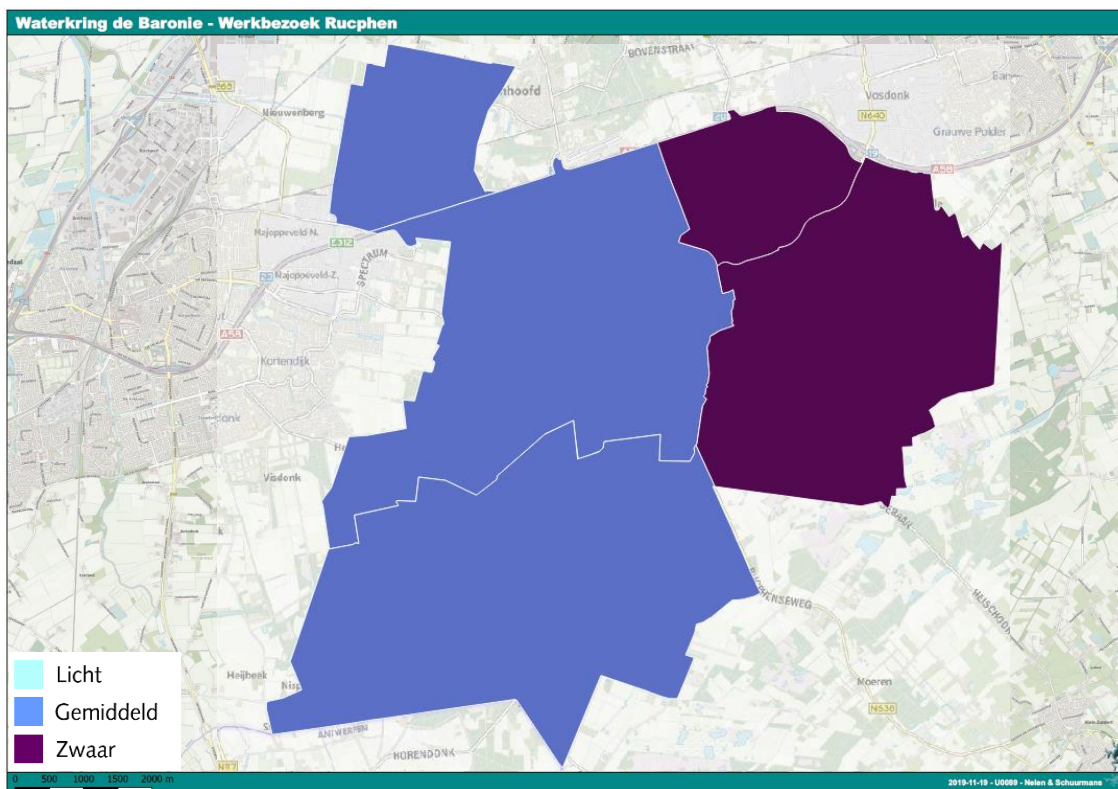
Tijdens het tweede werkbezoek is aan alle aanwezigen gevraagd om een beknopte vragenlijst in te vullen. De uitkomsten van deze vragenlijst zijn hieronder weergegeven.

Naam, functie en organisatie	Bij welke thema's liggen volgens jou op dit moment de grootste uitdagingen?	Als je één thema moest kiezen, waar ligt volgens jou dan de grootste uitdaging?	Geef een beknopte toelichting waarom je dit thema als de grootste uitdaging ziet.
Kees van den Brand Wijkbeheerder Gemeente Rucphen	Klimaat Sociaal Veiligheid	Klimaat	Weet ik niet.
Nicole Alewijn Duurzaamheid en klimaatadaptatie Gemeente Rucphen	Klimaat	Klimaat	Het veranderende weer en aanpassing hierop.
Peter Schipperen Wijkbeheerder Gemeente Rucphen	Klimaat Sociaal Veiligheid	Veiligheid	Samenleving.
Jaap Eckhardt Hoofd buitendienst Gemeente Rucphen	Klimaat Sociaal Energie	Energie	Bewustwording van het thema.
René van Bedaf Adviseur water Gemeente Rucphen	Klimaat	Klimaat	Afkoppelen regenwater vergroening.
Jos Laurijsse Opzichter Gemeente Rucphen	Klimaat Veiligheid Energie	Veiligheid	Voor het woongenot.
Pieter van de Veeken Gebiedsregisseur Gemeente Rucphen	Groen Klimaat Sociaal	Groen	Toekomstbestendig groen i.r.t. overige openbare ruimte.

3. Prioritering wijken

In figuur 1 is een eerste indeling gemaakt op basis van de klimaatopgaven. Voor alle klimaatthema's zijn de kwetsbaarheden in kaart gebracht en doorvertaald naar een score. Hierdoor vallen de wijken in te delen op basis van klimaatrisico. Een donkere kleur geeft aan dat de risico's ten aanzien een veranderend klimaat groot zijn, waardoor de klasse 'zwaar' wordt gehanteerd. Als een wijk een lichte kleur heeft valt de wijk in de klasse 'licht'. Voor de gemeente Rucphen vallen er geen wijken in de categorie 'licht'.

De volgende stap is het benoemen van aanvullende kansen en opgaven bekend vanuit praktijkkennis.

Figuur 1. Wijkprioritering op basis van klimaatopgaven

In de tabel op de volgende pagina zijn aanvullende opgaven en kansen genoemd per wijk. Tijdens het werkbezoek was voor alle wijken een gebiedsregisseur aanwezig. Hierdoor is het overzicht van opgaven en kansen per wijk uitputtend voor heel Rucphen, echter dient het overzicht nog verder aangevuld te worden in de vervolg dialogen die per gemeente gevoerd gaan worden. De kansen die in deze tabel zijn genoemd zijn in het klimaatportaal opgenomen.

Waterkring de Baronie – Werkbezoek Rucphen - Wijkinventarisatie

Wijknaam	Kans of opgave?	Toelichting
Zegge	Opgave	Dorpsraad Zegge. Er is een bepaalde aversie tegen de gemeente. Wel actieve mensen.
Zegge	Kans	Vrijwilligersgroep rondom kerk.
Zegge	Kans	Enquête bewoners voor bomen/beplanting type.
Sint Willebrord	Opgave	Veiligheid (GHB?). Altijd 'Tegen de overheid'.
Rucphen, Schijf	Opgave	Particulier/defensie versplinterd eigendom van groen.
Sprundel	Kans	Sociale cohesie is al goed. Energie die je kan activeren.
Sint Willebrord	Opgave	Zitten niet te wachten op overheidsbemoedienis en campagnes.
Sint Willebrord	Kans	Sociale controle, elkaar helpen (inwoners staan voor elkaar klaar).
Sint Willebrord	Opgave	Veel inbreiding in al bebouwd gebied. Groen is achtergesteld. Veel problemen bij regenval -> achterliggend gebied (van Sprundel/Nijverhei). Verhard oppervlak neemt toe vanwege hechte gemeenschap. Parkeren in de voortuin.
Schijf	Kans (Sociale cohesie)	Buurtschap, Corso, Lego wedstrijd, actie basisschool.
Sint Willebrord	Kans (Medewerking)	Jansen Hoveniers.
Rucphen	Kans	Wildkamp betrekken.
Sprundel	Kans	Actieve wijkvereniging.
Sprundel, Schijf	Kans	Meer met de buurt/omgeving bezig. Ruimte en draagvlak voor groen.
Sprundel	Opgave	Zwerfafval opruimen in de openbare ruimte.

4. Quicksan stakeholders per wijk

Waterkring de Baronie – Werkbezoek Rucphen - Stakeholderanalyse				
Nr.	Wijknaam	Welke stakeholders zijn relevant?	Waarom is deze stakeholder relevant? Wat valt er bij deze stakeholder te halen?	Hoe 'kansrijk' is deze stakeholder?
24	Zegge	1. Scholen 2. Dorpsraad Zegge 3. Vrijwilligersgroep kerk 4. Vrijwilligers Dorpsbos	1. 2. Betrekken bewoners, kleinere initiatieven 3. Groep rond bedevaartkapel, veel bedrijvigheid 4. Groen/biodiversiteit	1. 2. + 3. +/-
25	Rucphen	1. Wildkamp 2. Scholen 3. Palet	Betrokkenheid en belang, Groene schoolpleinen	WvoW
26	Sint Willebrord	1. Jansen Hoveniers 2. Scholen	Actie tegels eruit, plantjes erin. Participeren vanuit vakgebied. Betrokkenheid en belang	WvoW
27	Sprundel	1. Wijkverenigingen (3) 2. Buurthuis 3. Scholen, wandelpad 4. Winkeliersvereniging 5. Dorpswerk Sprundel 6. IKR	Inzet voor (eigen) openbare ruimte op meerdere vlakken. Zwerfafval. 3. Naast park, natuurlijk spelen 6. Industrierrein, veel verharding, grote klimaatopgave	3. +
28	Schijf	1. Brabant Water 2. Scholen 3. Skief?		

Bij de stakeholderanalyse draait het om de relevantie van de stakeholders. De focus ligt op de kansen, wat valt er bij de verschillende stakeholders 'te halen'? Door deze snelle inventarisatie wordt duidelijk in welke wijken de meeste energie bij bewoners en niet-overheden te vinden is. Ook helpt dit onderdeel om straks toe te werken naar de 'quick-wins'.

5. Aanpak voor vervolg

Aan de deelnemers is een doorkijk gepresenteerd naar het vervolg met daarbij 'tips and tricks'. Met elkaar hebben we gesproken over het stappenplan om van het 'weten' naar het 'willen' te komen. Om de wijkaanpak op een goede manier vorm te geven, adviseren Planterra en Nelen & Schuurmans om de volgende stappen te nemen:

1. Afstemmen bestuurder, vaststellen ambities en beschikbaar budget.

Hierbij gaat het om het inventariseren van de prioriteit voor klimaatadaptatie en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen (tijd en geld). Hierbij gaat het voor een groot deel ook over het managen van verwachtingen, want zonder het beschikbaar stellen van extra geld en capaciteit is het niet realistisch om een grote impact op het gebied van klimaatadaptatie te verwachten.

2. Stakeholderanalyse verder uitwerken (op thema of op type stakeholder).

In het gehele proces van de risicodialogen is participatie van groot belang. Participatie kan op verschillende manieren vorm krijgen, in verschillende gradaties van intensiteit en/of betrokkenheid. Er is reeds een Baronie-brede regionale stakeholderanalyse uitgevoerd (zie "*Stakeholdersanalyse en wervingsplan De Baronie*"). Het is nuttig om op lokaal niveau ook een stakeholderanalyse uit te voeren.

3. Wat ga je lokaal aanpakken en wat regionaal?

Hierbij gaat het om het slim oppakken van werkzaamheden. Regionaal van elkaar leren en samenwerken. Het klimaatportaal is hier een goed voorbeeld van. Elke gemeente, heeft door de regionale samenwerking, een goede tool voor handen om lokaal mee verder te gaan.

4. Participatie- en communicatieplan.

Maak per gemeente een communicatie- en participatieplan om een koers te bepalen in het betrekken van stakeholders tijdens de klimaatdialogen. De uitgevoerde lokale stakeholderanalyse staat aan de basis van dit plan: daarin is inzichtelijk gemaakt wie in welke rol betrokken zou kunnen worden en wanneer (het 'wie'). Vervolgens kan op basis van de uitgevoerde stakeholderanalyse een participatie- en communicatieplan gemaakt en uitgevoerd worden. In het participatie- en communicatieplan staat het vormgeven van het 'wat' centraal.

5. Tips & Tricks (inkijk in een paar maatregelen).

Voorbeelden van maatregelen zijn genoemd:

1. Opzetten van een klimaat- en bewonersportaal
2. Organiseren van thema-avonden
3. Gesprek voeren via de ideeënbus
4. Opzetten van een (lokale) storymap

5. Ambassadeurschap en procesbegeleiding

6. Uitzoeken van verschillende leefstijlen

Als laatste is er met elkaar besproken hoe iedereen zijn steentje kan bijdragen. Wat kan je als wijkbeheerder/wijkmanager/wijkregisseur in dit vervolgtraject doen? Welke kansen zie je nu al voor je en wat heb je daar voor nodig?